

FİNANSAL KİRALAMA TANIMI, İŞLEMLERİN DEĞERLEMESİ ve MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

Suat SARIGÜL (*) Coşkun ÇEKİCİLER (**)

1 - GİRİŞ

Günümüzde yoğun rekabet altında çalışmak durumunda olan işletmeler varlıklarını sürdürebilmek için kendilerini günün gelişen teknolojisine uydurmak zorundadırlar. Bu durum mevcut yatırımların sürekli olarak yenilenmesini gerektirmektedir. Elllerinde yeterince fon olmayanlar bu gereği yerine getiremeyip piyasadan çekilmek zorunda kalırken, yeterince fonu bulunanlar ise fonlarını yeni kar alanlarına aktaracakları yerde, ister istemez işletmeleri için yeni makine ve teçhizatın alımına tahsis etmek durumunda kalmaktadırlar. Oysa, yatırım mallarının mülkiyetine sahip olunmayıp yalnızca onların kullanım hakkı ile yetinilmesi halinde, yatırımcılar hem fonlarını duran varlıklara bağlamaktan kurtularak yeni alanlara yönelebilecekler, hem de yatırımlarının yeni teknolojiye uyumunu ağır bir finansal yük altına girmeden süratle sağlayabileceklerdir. Burada görülmektedir ki kullanımın devri, finansman rahatlığı ve teknolojik gelişmelere uyum sağlaması açılarından yatırım mallarının mülkiyetine sahip olunmasından daha elverişli durumlar ortaya çıkarmaktadır. Finansal kiralama (leasing) olarak adlandırılan ve işletmelerin orta ve uzun vadeli bir finansman tekniği olarak kullandığı bu yöntem, iktisadi kıymet yatırımlarında satın almaya alternatif olarak görülen ve esasında ülkemizdeki işletmeler açısından gün geçtikçe artan şekilde önem arz eden bir fon teminidir.

Ülkemiz ekonomisinde yaşanan mali gelişmelerin bir sonucu olarak modern finans tekniklerinin kullanılmasına başlanmıştır. Bunlardan biri olan finansal kiralama, 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 1985 yılından bu yana hızlı bir gelişme göstermiş ve iktisadi kıymetlerin edinilmesinde önemli fonlama kaynaklarından birini oluşturmuştur.

(*) Vergi Denetmen Yardımcısı

(**) Vergi Denetmen Yardımcısı

Vergi Usul Kanunu'na eklenen Mükerrer 290. madde ile, finansal kiralama işlemlerinin muhasebeleştirilmesinin uluslararası muhasebe standartlarına uygun hale getirilmesine çalışılmıştır. Zira son yıllarda vergi mevzuatında yapılan değişiklikler finansal kiralama işlemlerinin uluslararası standartlarla uyumlu olmasını amaçlamaktadır. 01.07.2003 tarihine kadar vergiden kaçınma olarak da nitelendirilebilen finansal kiralama işlemleri artık yeni uygulama biçimi ile vergiden kaçınma müessesesi olmaktan kurtarılmış, uluslararası bir standarda kavuşturulmuştur. Yapılan düzenleme mali tabloların doğru bilgileri içermesi sonucunu doğuracağından işletmenin finansal durumunun analizinde de önem arz etmektedir.

Çalışmamızda, yapılan düzenlemelerle bağlantılı olarak finansal kiralama işlemlerinin tanımı, değerlemesi ve muhasebeleştirilmesi yer alacaktır.

2- FİNANSAL KİRALAMANIN TANIMI ve KAPSAMI

2.1- Uluslararası Muhasebe Standartları Açısından

Uluslararası Muhasebe Standartları'nın (UMS) 17. maddesinde adi kiralamanın tanımı yapılmıştır. Standarda göre kiralama; "Kiraya verenin bir varlığın kullanım hakkını, bir ödeme veya ödeme planı karşılığında, taraflarca kararlaştırılmış bir zaman süresince kiracıya devrettiği sözleşmedir."

Yine aynı standartta finansal kiralama; "Bir varlığın mülkiyetine sahip olmaktan kaynaklanan her türlü risk ve yararların devredildiği sözleşmedir." şeklinde tanımlanmıştır.

Bu iki tanımdan da anlaşılacağı üzere finansal kiralamayı adi kiralamadan ayıran en büyük fark, risk ve yarar devrinin gerçekleşmesidir. UMS 17'de hangi kiralama işlemlerinin finansal kiralama sayılacağı belirtilmiştir. Buna göre;

a) Finansal kiralama sözleşmesi, kiralamaya konu olan varlığın mülkiyetinin kiralama sözleşmesi sonunda kiracıya devrini öngörür.

b) Finansal kiralama sözleşmesi, kiracının kira süresi boyunca, kiralanan varlığı, kira süresinin başlangıcındaki fiyattan daha düşük bir fiyatla satın alma opsiyonu verir. Yani kiracının ucuza satın alma hakkı vardır.

c) Finansal kiralama sözleşmesinde süre kiralanan varlığın faydalı ömrünün büyük bir kısmını kapsar. Ekonomik ömrün esasının kiracı da geçmesini öngörür.

d) Kiralama işleminin başlangıcında, minimum kira ödemelerinin bugünkü değeri varlığın gerçeğe uygun değerini oluşturuyorsa finansal kiralamaya konu olur. Finansal kiralama taksitlerinin kira süresinin başındaki bugünkü değeri, kiralanan varlığın kira sözleşmesinin başındaki piyasa değerine eşit veya ondan büyük olabilir.

e) Finansal kiralama konusu varlığın, herhangi bir önemli değişiklik yapmaya gerek duyulmadan yalnızca kiracı tarafından kullanılma özelliği varsa finansal kiralamaya konu olur.

f) Finansal kiralama sözleşmesinin kiracı tarafından feshi durumunda, kiralayanın bu işlemde doğan zararları kiracı tarafından üstleniliyorsa başka bir deyişle kiracının cayma hakkı varsa ve cayma ile ilgili olarak meydana gelen her türlü risk ve zararın kiracıya ait olacağı öngörülmüşse finansal kiralama sayılır.

g) Finansal kiralama konusu varlığın hurda değerinin, gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerden dolayı kiracının kar ve zararları kira tespitlerinde dikkate alınıyorsa başka bir ifadeyle hurda değerdeki meydana gelen kar ve zararların tamamı kiracıya ait olacaksa finansal kiralama sayılır.

h) Kira tutarları, piyasada oluşan kira tutarlarının önemli ölçüde altında olduğu durumlarda da, kiracının kira dönemini ikinci kez devam ettirme olanağı varsa, ucuza kiralama hakkı varsa, finansal kiralama sayılır.

Kiralama işleminin finansal kiralama olup olmadığı, sözleşmenin şeklinden çok işlemin niteliğine bağlıdır. Finansal kiralama konusu varlıklar, genelde maddi duran varlık unsurlarıdır. Özellikle makine, teçhizat, demirbaşlar, finansal kiralama yolu ile edinilebilmektedir. Arazi ve bina kiralaması da finansal kiralama ve faaliyet kiralaması olarak diğer varlıklarda olduğu gibi sınıflandırılabilir. Ancak gayrimenkullerin sınırsız bir kullanım ömrüne sahip olması nedeniyle, bu tür kiralamalarda, eğer kira sözleşmesi sonucunda mülkiyet hakkı kiracıya geçmiyorsa, kiracının tüm faydalardan yararlanılması ve tüm risklere katlanması söz konusu olmamaktadır. Dolayısıyla bu tür kiralamanın doğal olarak bir faaliyet kiralaması olduğu standartta ayrıca belirtilmiştir.

Maliye Bakanlığı'nın uygulamalarında yukarıdaki ilk dört madde finansal kiralama kriteri olarak belirlenmiştir. Şu farkla ki;

- Kiralama süresi iktisadi kıymetin ekonomik ömrünün %80'inden daha büyük bir bölümünü kapsamalıdır.

-Sözleşmeye göre yapılacak kira ödemelerinin bugünkü değerlerinin toplamının iktisadi kıymetin rayiç bedelinin %90'ından daha büyük bir değeri oluşturması gerekir.

2.2- Finansal Kiralama Kanunu Açısından

3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu'nda Finansal Kiralama Sözleşmesi, "Kiralayanın, kiracının talebi ve seçimi üzerine üçüncü kişiden satın aldığı veya başka suretle temin ettiği bir malın zilyetliğini, her türlü faydayı sağlamak üzere ve belli bir süre feshedilmemek şartı ile kira bedeli karşılığında, kiracıya bırakmasını öngören bir sözleşmedir" şeklinde ifade edilmiştir.

Finansal kiralamada finansman kuruluşu müşterisine doğrudan kredi verme yerine fon tesis etmekte bu fon ile müşterinin istediği ve seçtiği taşınır veya taşınmazı satın almaktadır. Finansal kiralama konusu malın hukuki açıdan mülkiyeti kredi kuruluşunda kalmakta, zilyetliği ise müşteriye devredilmektedir. Müşteri ise varlığın kullanımı karşılığında bir bedel ödemektedir. Süre sonunda varlık ya finansman kuruluşuna iade edilmekte ya da müşteri tarafından satın alınmaktadır. Burada finansal kiralama-yı adi kiralamadan ayıran en büyük farklılık malın mülkiyetinin kira süresi sonunda büyük ihtimalle kiracıya geçmesidir.

Finansal kiralama bedeli genelde varlığın ekonomik ömrü göz önünde tutularak belirlendiğinden süre sonunda kiracıya varlığı satın alma hakkı tanınmaktadır. Malın mülkiyetinin devri halinde yapılacak masraflara ödenecek vergilere kimin katlanacağı sözleşmede belirlenir.

Bu kanuna göre bir sözleşmenin finansal kiralama sözleşmesi sayılabilmesi birtakım özellikleri taşıması gerekir. Bunlar;

a) Sözleşme süresi en az 4 yıl olmalıdır.

b) Yurt dışından yapılacak finansal kiralamalarda kiralama bedeli yıllık 25.000 Amerikan Doları karşılığı Türk Lirasından az olmamalıdır. Bakanlar Kurulu bu tutarı artırabilir veya eski değerine indirebilir.

c) Kiralayan bir finansal kiralama şirketi olmalı ve anonim şirket şeklinde örgütlenmelidir.

d) Kiralayan şirket, kiracının talebi ve seçimi üzerine üçüncü kişiden satın aldığı veya başka suretle temin ettiği bir malı kiralamalıdır.

Ayrıca;

- Sözleşmeye taşınır ve taşınmaz mallar konu olabilir. Patent gibi fikri ve sınai haklar bu sözleşmeye konu olamazlar. Yani maddi duran varlıklar sözleşmeye konu edilebilirken maddi olmayan duran varlıklar sözleşmeye konu edilemezler.

- Finansal kiralama bedeli ve ödeme dönemleri taraflarca belirlenir. Bu bedeller sabit veya değişken olabilir. Taraflar taksit tutarlarını ve taksit sayılarını belirler. Taksit tutarları sabit veya değişken olabilir.

01.07.2003 tarihinden önce yalnızca finansal kiralama kanunu çerçevesinde yapılan kiralamalar finansal kiralama sayılıyordu. VUK'da yapılan düzenleme ile kiralamanın finansal kiralama kanunu kapsamında yapılmasına bakılmayacak, VUK'a eklenen mükerrer 290. madde şartlarına uyup uymadığına bakılacaktır.

2.3- Vergi Usul Kanunu Açısından

Vergi Usul Kanunu'nun Mükerrer 290. maddesinde finansal kiralama, "Kira süresi sonunda mülkiyet hakkının kiracıya devredilip devredilmediğine bakılmaksızın, bir iktisadî kıymetin mülkiyetine sahip olmaktan kaynaklanan tüm riskler ile yararların kiracıya bırakılması sonucunu doğuran kiralamalardır." şeklinde tanımlanmıştır. Bir kiralama işleminin finansal kiralama işlemi sayılabilmesi için;

a) İktisadi kıymetin mülkiyetinin kira süresi sonunda kiracıya devredilmesini öngörür. Sözleşmede iktisadi kıymetin kiracıya devrine ilişkin hüküm olması veya satım opsiyonu olması ve kiracının yüksek bir olasılıkla bu opsiyonu kullanacak olması halidir. Kısaca mülkiyetin devri sözkonusu ise finansal kiralama işlemi gerçekleşmiş sayılır.

b) Finansal kiralama sözleşmesi, kiracıya, kira süresi sonunda iktisadi kıymetin rayiç bedelinden düşük bir bedelle satın alma hakkı tanır. Kiracının ucuza satın alma hakkı vardır.

c) Kiralama süresinin iktisadi kıymetin ekonomik ömrünün %80'inden daha büyük bir bölümünü kapsamaması gerekir.

d) Sözleşmeye göre yapılacak kira ödemelerinin bugünkü değerlerinin toplamının iktisadi kıymetin rayiç bedelinin %90'ından daha büyük bir değeri oluşturması gerekir. Örneğin, kira süresinin başında iktisadi kıymetin rayiç bedeli 10.000 YTL ve kira ödemelerinin bugünkü değeri toplamı 9.900 YTL ise bu finansal kiralama değildir. Çünkü 9.900 YTL 10.000 YTL'nin %90'ı olan 9.000 YTL'den büyüktür.

Yukarıdaki kriterlerinden birini veya daha fazlasını karşılayan kiralamalar finansal kiralama olarak kabul edilecektir.

VUK mükerrer 290. madde finansal kiralama işlemini sadece finansal kiralama şirketlerinin yap-

bileceği bir işlem olmaktan çıkartmıştır. Aynı zamanda bir finansal kiralama şirketi tarafından yapılan kiralama işlemi de, yukarıdaki sayılan hallerden herhangi birine uygunluk göstermiyorsa, vergi uygulamaları açısından finansal kiralama olarak değerlendirilmeyecektir.

Arazi, arsa ve binalarla ilgili kiralama sözleşmeleri, sadece, sözleşmede kira süresi sonunda mülkiyet hakkının kiracıya devri öngörülmüşse veya kiracıya kira süresi sonunda kiralama konusu gayrimenkulu düşük bir bedelle satın alma hakkı tanınmışsa finansal kiralama sayılacaktır.

Doğal kaynakların araştırılması veya kullanılmasına yönelik kiralama sözleşmeleri ile sinema filmleri, video kayıtları, patentler, kopyalama hakları gibi kıymetlerle ilgili lisans sözleşmeleri 290. maddede kapsamında finansal kiralama sözleşmesi sayılmaz.

3- FİNANSAL KİRALAMA ile İLGİLİ TANIMLAR

- **Kira Ödemeleri:** Sözleşmeye göre, kira süresi boyunca yapılması gereken kira ödemeleridir. Kira süresi sonunda, kiralama konusu iktisadî kıymetin kalan değerine ilişkin bir taahhüt olması halinde bu değer de kira ödemesi kabul edilir. Kira süresi sonunda kiracıya düşük bir bedelle iktisadî kıymeti satın alma hakkı tanındığı ve sözleşme tarihinde bu hakkın kullanılma olasılığının yüksek olduğu durumda kira ödemeleri kira süresi boyunca yapılan kira ödemeleri ile satın alma hakkının kullanılması durumunda ödenmesi gereken bedelin toplamıdır.

- **Kira Ödemelerinin Bugünkü Değeri:** Kira ödemelerinin, sözleşme tarihinde, kiralamada kullanılan faiz oranının dikkate alınması suretiyle hesaplanan bugünkü değerlerinin toplamıdır. Kiralamada kullanılan faiz oranı tespit edilemiyorsa, kiracının kiralamaya konu iktisadî kıymeti satın almak için aynı vade ile alması gereken borç için katlanacağı faiz oranı kullanılır.

- **Kiralamada Kullanılan Faiz Oranı:** Kira ödemeleri ile garanti edilmemiş kalan değer toplamının bugünkü değerini, kiralamaya konu iktisadî kıymetin rayiç bedeline eşitleyen iskonto oranıdır.

- **İktisadi Kıymetin Rayiç Bedeli:** Bir iktisadi kıymetin değerlendirme günündeki normal alım satım değeridir. Rayiç bedel sözleşmenin başında tespit edilmelidir. İktisadi kıymetin maliyet bedeli ile sözleşme başlangıcındaki rayiç bedel arasında fark bulunmamalıdır.

- **Kalan Değer:** Kiralanan iktisadi kıymetin kiralama süresi sonunda sahip olacağı tahmin edilen rayiç bedelidir.

- **Kiralama Süresi:** Kiracının iktisadi kıymeti kiraladığı sözleşmede belirtilen iptal edilemez süredir. Ancak, kiralamanın başlangıcında kiracıya sözleşme süresi bitiminde kira süresini uzatma hakkı tanınmış ve bu hakkı kullanacağının kesin veya kesine yakın olduğu durumda bu ilave süre de kira süresi içinde kabul edilir.

- **Kiranın başlangıcı:** Sözleşmenin yapıldığı tarih veya taraflardan birinin sözleşmenin ana maddelerinden birine ilişkin önemli yükümlülük ve taahhütlere girdiği tarihlerden erken olanıdır.

4- FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDE DEĞERLEME ve ÖZELLİKLİ İŞLEMLER

4842 sayılı kanun ile V.U.K'na eklenen mükerrer 290. maddede, finansal kiralama işlemlerinin değerlendirilmesi hüküm altına alınmıştır. Finansal kiralama işlemine konu "iktisadi kıymeti kullanma hakkı" değerlendirilmesi işlemi, kiracı tarafından gerçekleştirilecektir. 01.07.2003 tarihinden itibaren finansal ki-

ralama bedellerinin faturalandığı dönemde gider yazılması uygulaması, bu tarihten sonra gerçekleştirilen ve VUK'nun mükerrer 290'ıncı maddesi uyarınca finansal kiralama işlemi sayılan kiralamalar için, söz konusu olmamaktadır. 01.07.2003 tarihinden önce imzalanan "finansal kiralama sözleşmeleri" uyarınca kiralama yapanlar (kiraya verenler), aktifinde yer alan varlığı eski hükümlere göre amortisman tabi tutmaya devam edecek, yeniden değerlendirme yapabilecek ve yatırım indiriminden yararlanabilecektir. Kiracı da, ödediği kira taksitlerinin tamamını gider yazabilecektir. 01.07.2003 tarihinden itibaren imzalanan finansal kiralama sözleşmelerinde ise, finansal kiralamaya konu varlık; kiralama yapanın (kiraya verenin) aktifinde anapara + faizden oluşan bir alacak, kiracının aktifinde ise duran bir varlık ve pasifinde borç olarak gözükecektir. Kiracı, aktifinde duran varlık üzerinden amortisman ayıracaktır. Ancak yatırım indiriminden yararlanma hakkı kiracıya değil kiralayana aittir. 01.07.2003 tarihine kadar vergiden kaçınma olarak da nitelendirilebilen finansal kiralama işlemleri artık yeni uygulama biçimi ile vergiden kaçınma müessesesi olmaktan kurtarılmış uluslararası bir standarda kavuşturulmuştur. Yapılan düzenleme mali tabloların doğru bilgileri içermesi sonucunu doğuracağından işletmenin finansal durumunun analizinde de önem arz etmektedir.

4.1- Kiralayana İlişkin Hükümlere Getirilen Açıklamalar:

Finansal kiralama işlemine konu olan iktisadi kıymet ile bu işlemde doğan alacak kiralayana tarafından değerlendirilmektedir. Kiralama süresi boyunca kiracı tarafından yapılacak kira ödemelerinin toplam tutarı, anapara artı faiz, alacak olarak aktive alınacaktır. Aktifleştirilen alacak tutarı ile kira ödemelerinin bugünkü değeri arasındaki fark ise gelecek dönemlere ait faiz geliri olarak pasifleştirilmek suretiyle değerlendirilerek kayıtlara intikal ettirilecektir. Aktifleştirilen alacak tutarının reeskonta tabi tutulması mümkün bulunmamaktadır.

Gelecek dönemlere ait faiz gelirleri, kiralaan iktisadi kıymetin finansal kiralama sözleşmesinin yapıldığı tarihteki rayiç bedelinden, her bir dönem sonunda anapara geri ödemelerinin düşülmesi sonucu kalan tutar üzerinden sabit bir dönemsel faiz oranı yaratacak şekilde hesaplanması suretiyle tahakkuk ettirilecektir. Tahakkuk tarihinden vadenin bitiminin anlaşılması gerekmektedir. Her bir dönem sonu ifadesinden kira sözleşmesi ekindeki ödeme planındaki ödeme dönemlerinin anlaşılması gerekmektedir.

Kiralama konusu iktisadi kıymet, bu iktisadi kıymetin net bilanço aktif değerinden kira ödemelerinin bugünkü değerinin düşülmesi sonucu bulunan tutar ile değerlendirilecektir. İktisadi kıymetin net bilanço aktif değerinden kira ödemelerinin bugünkü değerinin düşülmesi sonucu bulunan tutarın sıfır veya negatif olması halinde, iktisadi kıymet iz bedeliyle değerlendirilip aradaki fark iktisadi kıymetin elden çıkarılmasından elde edilen kazançlar gibi işleme tâbi tutulacak olup gelir kaydedilmesi gerekmektedir. Finansal kiralama konusu iktisadi kıymetin net bilanço aktif değeri ile kira ödemelerinin bugünkü değeri çoğu zaman birbirine eşit olacağından finansal kiralama şirketi veya kiralayana, iktisadi kıymeti genel olarak iz bedeliyle kayıtlarında gösterecektir.

Kiralayanın finansal kiralamaya konu iktisadi kıymetin üretimini veya alım satımını yapması halinde, iktisadi kıymetin net bilanço aktif değeri olarak rayiç bedeli dikkate alınacaktır. Rayiç bedel ile maliyet bedeli arasındaki farkın normal bir satış işleminden elde edilen kâr veya zarar olarak işleme tâbi tutulması gerekmektedir.

Kiralayan şirketler tarafından iktisadi kıymetin satın alınmasında Yeni Türk Lirası veya döviz cinsinden kredi kullanılmış ise ilk yıl için ödenen kur farkları ve faiz giderlerinin sözleşme yapılmasından önce kıymetin maliyetine ilave edilebilecek olması halinde maliyete ilave edilecek aksi halde diğer yıllarda ise doğrudan gider kaydedilecektir.

Yukarıdaki hükümler 01/07/2003 tarihinden itibaren yapılacak kiralama işlemlerine uygulanmak üzere yürürlüğe girdiğinden, finansal kiralama şirketleri 01/07/2003 tarihinden önce yapılan finansal kiralama sözleşmelerindeki sabit kıymetler için amortisman ayırmaya ve yeniden değerlendirme yapmaya devam edecektir.

4.2- Kiracıya İlişkin Değerleme Hükümlere Getirilen Açıklamalar:

Finansal kiralama işlemine konu iktisadi kıymeti kullanma hakkı ve sözleşmeden doğan borç, kiralama konusu iktisadi kıymetin rayiç bedeli veya sözleşmeye göre yapılacak kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı ile değerlendirilecektir. Finansal kiralama konusu iktisadi kıymet, kullanma hakkı olarak aktive alınacak karşılığında ise kiralayana olan borç pasife kaydedilecektir.

İktisadi kıymeti kullanım hakkı Vergi Usul Kanunu ve ilgili genel tebliğlerde bu iktisadi kıymet için tespit edilmiş amortisman sürelerinde amorti edilecektir. Sözleşmenin fesholması halinde kalan dönemler için iktisadi kıymetle ilgili olarak amortisman ayrılma ve yeniden değerlendirme işlemleri yapılmayacaktır. Ayrıca finansal kiralama borçlarının Vergi Usul Kanununun 285. maddesi kapsamında re-eskonta tabi tutulması mümkün bulunmamaktadır.

Finansal kiralama sözleşmesine göre yapılan kira ödemeleri, borç anapara ödemesi ve faiz gideri olarak ayrıştırılacak ve bu ayrıştırma işlemi her bir dönem sonunda kalan borç tutarına sabit bir dönemsel faiz oranı uygulanmasını sağlayacak şekilde yapılacaktır. Kiralayan açısından yorumu yapılan "her bir dönem sonu" ifadesi, kiracı açısından sözleşmede belirtilen kira ödeme tarihidir.

Finansal kiralama işlemi esas olarak bir kredi işleminden farklı değildir. Kiralayana ödenen finansal kiralama bedellerinin faiz kısmı finansman gider kısıtlamasına tabidir.

VUK Mükerrer 290 ıncı madde hükümleri gereğince 01/07/2003 tarihinden sonra yapılacak kiralama işlemlerine uygulanmak üzere yürürlüğe girdiğinden bu tarihten önce yapılan finansal kiralama sözleşmelerindeki ödeme planına göre fatura edilen finansal kiralama bedelleri gider kaydedilmeye devam edilecektir.

Kiralayan şirketler tarafından iktisadi kıymetin satın alınmasında Yeni Türk Lirası veya döviz cinsinden kredi kullanılmış ise ilk yıl için ödenen kur farkları ve faiz giderlerinin sözleşme yapılmasından önce kıymetin maliyetine ilave edilebilecek olması halinde maliyete ilave edileceğini aksi halde diğer yıllarda ise doğrudan gider kaydedileceğini söylemiştik. Ancak kiracı açısından faiz ve kur farkları konusuna ilişkin açıklama yapılmamıştır. Faiz giderlerinin ve bu arada yabancı para cinsinden yapılan kiralamalarda aleyhe doğan kur farklarının kiralamanın yapıldığı yılda maliyet unsuru mu olarak muhasebeleştirilmesi gerektiği konusunda İstanbul Defterdarlığı'ndan talep edilen bir özelge için Gelirler Genel Müdürlüğü vasıtasıyla verilen cevapta; 163 ve 334 no.lu VUK Genel Tebliğlerindeki açıklamalara değinilerek, "Finansal kiralama yoluyla edinilen kıymete ilişkin olarak kiralama süresi içinde sözleşmeye istinaden yabancı para üzerinden kira ödemelerinin değerlemesi sonucu ortaya çı-

kan kur farkının, finansal kiralama konusu kıymetin maliyetine intikal ettirilmesi ve maliyete eklenen bu farkların ilgili kıymetin amortisman süresi içinde itfa edilmesi gerektiği" belirtilmiştir.¹ Bu özelgede sadece kur farkından söz edilmiş olup faiz giderlerine değinilmemiştir. Maliye Bakanlığı'nın bu görüşüne bakıldığında yabancı para cinsinden yapılan sözleşmelerden doğan kur farklarının herhangi bir ayrıma gidilmeksizin tamamen maliyete intikal ettirilerek amortismanı tabi tutulması yönünde görüş beyan edildiği görülmektedir.

4.3- Finansal Kiralama İşlemlerinde KDV:

30 Aralık 2007 tarihinden önceki dönemlerde finansal kiralama işlemlerine ilişkin KDV oranları, binek otolarda %18, binek oto dışındaki kara nakil vasıtalarında %8 ve diğer finansal kiralamaya konu mallarda %1 şeklinde uygulanmaktaydı. 30 Aralık 2007 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile 30/12/2007 tarihinden sonra yapılacak finansal kiralama sözleşmeleri için "Finansal kiralama işlemlerinde, işleme konu olan malın tabi olduğu Katma Değer Vergisi oranı uygulanır." hükmü getirilmiştir. 30/12/2007 tarihinden önce akdedilmiş finansal kiralama sözleşmeleri uyarınca düzenlenecek faturalarda kullanılan KDV oranı, bu karar öncesinde uygulanan oranlar olacaktır.

Finansal kiralama işlemlerinin KDV oranlarında artışa gidilmesinin sebebi olarak, finansal kiralama işlemlerinin kötüye kullanılması olduğu söylenebilir. Son dönemlerde finansal kiralama işlemlerinin yatırımdan tüketime kaydığı, finansal kiralamaya konu olmaması gereken alışların finansal kiralama olarak yapıldığı gözlemlenmektedir.

4.4- Finansal Kiralama İşlemlerinde Damga Vergisi:

Finansal Kiralama Kanunu'nun 30'uncu maddesinde sözleşmelerin her türlü vergi, resim ve harçtan istisna olduğu hüküm altına alınmıştır. Ayrıca "finansal kiralama" ile "banka kredisi" kullanma arasında damga vergisi açısından bir farklılık bulunmamaktadır.

4.5- Finansal Kiralama İşlemlerinde Amortisman:

Yeni düzenleme sonrasında, finansal kiralama kabul edilen işlemlerde, faturada yer alan kiralama bedelinin tamamının gider kaydedilmesi uygulamasına son verilmiştir. Yeni uygulamada, finansal kiralama sözleşmesi tutarının iktisadi kıymetin bedeline tekabül eden kısmı (kiralama konusu iktisadi kıymetin rayiç bedeli ile yapılacak kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı, kiracı tarafından "kullanım hakkı" olarak aktifleştirilecek ve amortismanı tabi tutulacaktır. Amortisman süresi, kiralama süresinden bağımsız olarak VUK ve Genel Tebliğlerinde finansal kira sözleşmesine konu olan iktisadi kıymet için öngörülen amortisman oranına göre belirlenecektir.

Mükellefler amortismanı tabi iktisadi kıymetler için Maliye Bakanlığı'nca iktisadi kıymetlerin faydalı ömürleri dikkate alınarak tespit ve ilan edeceği oranlar üzerinden amortisman hesaplayacaklardır.

¹ Gelir Genel Müdürlüğü'nün 30.04.2005 tarih ve 19363 sayılı özelgesi

Burada dikkat edilmesi gereken husus, finansal kiralamada uygulanacak amortisman oranı, kiralanın iktisadi kıymetin genel esaslara göre tabi olduğu oran üzerinden amortisman tabi tutulacağı, amortisman uygulamasında 333 no.lu V.U.K Genel Tebliği'ndeki "gayri maddi haklar" için belirlenen 15 yıllık faydalı ömrün dikkate alınmayacak olmasıdır. Başka bir deyişle, kiralamaya konu iktisadi kıymet satın alınsaydı nasıl amorti edilecekse, aynı esas ve şekilde amorti edilmelidir.

Kiralama süresi sonunda, kiralanın iktisadi kıymetin mülkiyeti satın alınmış ise, 26- grubundaki ilgili hesaptan (260-Haklar ya da 26-Maddi Olmayan Duran Varlıklar grubunda boş bir hesabın finansal kiralama işlemlerine ayrılması durumunda söz konusu hesap), uygun olan duran varlıklar hesabına (252, 253, 254, 255 vb.), birikmiş amortisman tutarı da 268 no.lu hesaptan 257 no.lu hesaba devredilmeli ve iktisadi kıymet itfa oluncaya kadar amortisman ayırmaya devam edilmelidir.

5- FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNİN MUHASEBELEŞTİRİLMESİNDE KULLANILACAK HESAPLAR ve İŞLEYİŞLERİ

Hesap Kodu	Hesap Adı	Açıklama
120/220	Alıcılar	11 Sıra No.lu Muhasebe Uygulama Genel Tebliği ile "Finansal Kiralamadan doğan senetsiz alacaklar da bu hesapta izlenir" ifadesi eklenmiştir.
121/221	Alacak Senetleri	11 Sıra No.lu Muhasebe Uygulama Genel Tebliği ile "Finansal Kiralamadan doğan senetli alacaklar da bu hesapta izlenir" ifadesi eklenmiştir.
124	Kazanılmamış Finansal Kiralama Faiz Gelirleri(-)	Bu hesapta, finansal kiralamanın yapıldığı tarihteki kiralama işlemlerinden doğan alacaklar (sözleşme tutarı. ile finansal kiralamayla ilgili kira ödemelerinin bugünkü değeri arasındaki farkın alacak kaydedilmesi sonucu, kazanılmamış finansal kiralama faiz gelirleri izlenir. Bu gelirlerin hesaplanmasına ilişkin bilgilere bilanço dipnotlarında yer verilir. Her dönem sonunda gerçekleşmiş olan faiz gelirleri tutarları bu hesaba borç, 60-Brüt Satışlar" hesap grubunda ilgili satış geliri hesabına alacak olarak kaydedilir. Ancak, esas faaliyet konusu finansal kiralama olmayan işletmelerce yapılan finansal kiralama işlemiyle ilgili gerçekleşmiş faiz gelirleri, "64-Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Kârlar" hesap grubunda faiz geliri hesabına alacak olarak kaydedilir.

224	Kazanılmamış Finansal Kiralama Faiz Gelirleri(-)	Bu hesapta, finansal kiralamanın yapıldığı tarihteki kiralama işlemlerinden doğan alacaklar (sözleşme tutarı ile finansal kiralama ile ilgili kira ödemelerinin bugünkü değeri arasındaki farkın alacak kaydedilmesi sonucu, kazanılmamış finansal kiralama faiz gelirleri izlenir. Kiralama sözleşmesine uygun olarak tamamlanan ve her dönem sonunda hesaplanan izleyen döneme ait faiz gelirleri tutarı bu hesaba borç "124-Kazanılmamış Finansal Kiralama Faiz Gelirleri" hesabına alacak olarak kaydedilir. Bu gelirlerin hesaplanmasına ilişkin bilgilere bilanço dipnotlarında yer verilir.
301	Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar	Bu hesap, kiracıların finansal kiralama yapanlara olan ve vadesi 1 yılı geçmeyen borçlarının izlendiği hesaptır. Finansal kiralama sözleşme tutarı bu hesaba alacak, finansal kiralamaya konu olan ilgili varlık hesabına kira ödemelerinin bugünkü değeri ile borç ve bu iki tutar arasındaki fark da "302-Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri" hesabına borç kaydedilir.
302	Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyeti(-)	Finansal kiralamanın yapıldığı tarihte kiralama işlemlerinden doğan borçlar ile kiralanan varlığa ilişkin kira ödemelerinin bugünkü değeri arasındaki farkı gösteren henüz ödenmemiş finansal kiralama borçlanma maliyetlerinin izlendiği hesaptır. Finansal kiralama sözleşme tutarı ile finansal kiralamaya konu olan varlığa ilişkin kira ödemelerinin bugünkü değeri arasındaki fark "Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri" olarak bu hesaba borç kaydedilir. Kiralama sözleşmesine uygun olarak tamamlanan her dönem sonunda gerçekleşmiş olan faiz giderleri tutarları bu hesaba alacak "66-Borçlanma Maliyetleri" hesap grubunda ilgili borçlanma gideri hesabına borç olarak kaydedilir.
401	Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar	Bu hesap, kiracıların finansal kiralama yapanlara olan ve vadesi 1 yılı aşan borçlarının izlendiği hesaptır. Finansal kiralama sözleşme tutarı bu hesaba alacak, finansal kiralamaya konu olan ilgili varlık hesabına kira ödemelerinin bugünkü değeri ile borç ve bu iki tutar arasındaki fark da "402-Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri" hesabına borç kaydedilir. Dönemsellik varsayımına uygun olarak dönem sonlarında, izleyen dönemi ilgilendiren tutar, "301- Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar" hesabına alacak, bu hesaba borç kaydedilir.

402	Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyeti(-)	Finansal kiralamanın yapıldığı tarihte kiralama işlemlerinden doğan ve vadesi bir yılı aşan borçlar ile kiralanan varlığa ilişkin kira ödemelerinin bugünkü değeri arasındaki farkı gösteren henüz ödenmemiş finansal kiralama borçlanma maliyetlerinin izlendiği hesaptır.
		Finansal kiralama sözleşme tutarı ile finansal kiralamaya konu olan varlığa ilişkin kira ödemelerinin bugünkü değeri arasındaki fark "Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri" olarak bu hesaba borç kaydedilir. Kiralama sözleşmesine uygun olarak tamamlanan ve her dönem sonunda izleyen döneme ilişkin tutar "302- Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri" hesabına borç, bu hesaba alacak kaydedilir.

Yukarıdaki hesaplara ek olarak kiracı kiraladığı varlığı 26-Maddi Olmayan Duran Varlıklar grubuna yazar. Amortisman ayırma işlemini de bu hesap grubundan yapar.

Kiraya veren açısından düşünüldüğünde, kiraya veren kiraya verilen varlığı şu şekilde kayıtlara yansıtması uygundur.

Devredilen Varlık;

a) İşletmenin ticari faaliyet konusu ise yani alıp sattığı varlığı aynı zamanda kiraya veriyor ise 153-Ticari Mallar hesabı kullanılır. Maliyetlere intikali için de 621- Satılan Ticari Mallar Maliyeti hesabı kullanılır.

b) İşletme ürettiği bir varlığı aynı zamanda kiraya veriyorsa 152- Mamüller hesabı kullanılır. Maliyetlere intikalinde 620- Satılan Mamül Maliyeti hesabı kullanılır.

c) İşletme satın alıp kiraya verdiği varlıklarını tek düzen hesap planında boş olan 154 no.lu hesaba Finansal Kiralama Malları olarak kaydeder. Maliyetlere intikali ise yine hesap planında boş olan 624- Finansal Kiralama Malları Maliyeti hesabı ile yapılır.

d) İşletme varlıklarını arasında olan varlıkları kiraya verirse 25-Maddi Duran Varlık hesap grubunu kullanır.

Finansal Kiralama İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesine İlişkin Örnek

- Kiralanan Varlık : Makine(Üretimde kullanılacak)
- Kira Süresi : 5 Yıl (01.01.2005-31.12.2009)
- Piyasa Değeri(Cari Değer) : 150.000 YTL
- Satın Alma Tarihi : 01.01.2005
- Sözleşme Tarihi : 01.01.2005
- Kira Ödemeleri : Her takvim yılı ve eşit taksitlerle
- Varlığın Ekonomik Ömrü : 5 Yıl
- Yıllık Faiz Oranı (Taraflarca : % 50 kabul edilen)

A ile B finansal kiralama şirketi arasında yapılan finansal kiralama sözleşmesinin özeti şu şekildedir:

Kiralamaya konu olan makine B finansal kiralama şirketinin alıp sattığı varlıklardan olup alış maliyeti 80.000 YTL'dir. KDV oranı %1 olarak alınacaktır.(Verilerin tamamı varsayıma dayalıdır)

Bu finansal kiralama işlemine ait ödeme tablosunu düzenlenip, muhasebe kayıtları yapılacak olursa;

TARİH	YILLIK (P) ÖDEMELER(YTL)	FAİZ ÖDEMESİ(YTL)	ANAPARA ÖDEMESİ(YTL)	ANAPARA BORCU(YTL)
01.01.2005	—	—	—	150.000,00
31.12.2005	86.374,41*	75.000,00**	11.374,41	138.625,59
31.12.2006	86.374,41	69.312,80	17.061,61	121.563,98
31.12.2007	86.374,41	60.781,99	25.592,42	95.971,56
31.12.2008	86.374,41	47.985,78	38.388,63	57.582,93
31.12.2009	86.374,41	28.791,48	57.582,93	—
TOPLAM	431.872,05	281.872,05	150.000,00	—

Kira Ödemelerinin Bugünkü Değeri = *Taksit
Tutarı x $\frac{1 - \{ 1 / [(1 + i)^n] \}}{i}$
i = Faiz Oranı
n= Yıl Sayısı

$$150.000 = \text{Taksit Tutarı} \times [(1 - 1/(1 + 0,05)^5) / 0,05]$$

$$\text{Taksit Tutarı} = 86.374,41 \text{ YTL}$$

Faiz Ödemesi** (2005 yılı için)

= Kalan Anapara Borcu x Faiz Oranı

$$= 150.000 \times \%50$$

$$= 75.000 \text{ YTL}$$

Kiracının Kayıtları

Kiracıların, finansal kiralama yapanlara olan ve vadesi 1 yılı geçmeyen borçlarının izlendiği hesap “301- Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar” hesabıdır. Vadesi 1 yılı aşan borçlar ise “401- Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar” hesabında izlenir. 5 yıllık ödemeler toplamı olan 431.872,05 YTL’nin 2005 yılına tekabül eden kısmı kısa vadeli borçlar hesabında 86.374,41 YTL olarak, geriye kalan kısmı ise müteakip yıllarda giderleştirilmek üzere uzun vadeli borçlar hesabında pasifleştirilecektir.

Finansal Kiralama Sözleşmesinin hazırlanması ile birlikte finansal kiralama konusu varlığın kiracı sıfatı ile müşteriye teslim edilmesi neticesinde finansal kiralama sözleşmesi aşağıdaki şekilde kayıtlara alınacaktır.

1	-----01/01/2005-----		
	260-HAKLAR HESABI	150.000,00	
	302-ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇL. MAL.	75.000,00	
	402-ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇL. MAL.	206.872,05	
	301-FİNANSAL KİRALAMA İŞLEML. BORÇLAR		86.374,41
	401-FİNANSAL KİRALAMA İŞLEML. BORÇLAR		345.497,64
	Kiralanana varlığın aktife alınması ve borçların tahakkuku		
2	-----31/12/2005-----		
	301-FİNANSAL KİRALAMA İŞLEML. BORÇLAR	86.374,41	
	191-İNDİRİLECEK KDV	863,74	
	102-BANKALAR		87.238,15
	Taksit tutarının ödenmesi		

3	-----31/12/2005----- 780-FİNANSMAN GİDERLERİ 302-ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRA BORÇL. MAL. Finansman giderlerinin kayıtlara alınması	75.000,00	75.000,00
4	-----31/12/2005----- 401-FİNANSAL KİRALAMA İŞLEML. BORÇLAR 301-FİNANSAL KİRALAMA İŞLEML. BORÇLAR Dönemsellik gereği izleyen dönemdeki ödemenin ilgili döneme alınması	86.374,41	86.374,41
5	-----31/12/2005----- 302-ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRA BORÇL. MAL. 402-ERTELENMİŞ FİNANSAL KİR. BORÇL. MAL. Dönemsellik gereği izleyen dönemdeki ödemenin ilgili döneme alınması	69.312,80	69.312,80
6	-----31/12/2005----- 730-GENEL ÜRETİM GİDERLERİ 268-BİRİKMİŞ AMORTİSMAN İktisadi kıymetimin amortisman kaydı	30.000,00	30.000,00
7	-----31/12/2006----- 301-FİNANSAL KİRALAMA İŞLEML. BORÇLAR 191-İNDİRİLECEK KDV 102-BANKALAR Taksit tutarının ödenmesi	86.374,41 863,74	87.238,15
8	-----31/12/2006----- 780-FİNANSMAN GİDERLERİ 302-ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRA BORÇL. MAL. Finansman giderlerinin kayıtlara alınması	69.312,80	69.312,80
9	-----31/12/2006----- 401-FİNANSAL KİRALAMA İŞLEML. BORÇLAR 301-FİNANSAL KİRALAMA İŞLEML. BORÇLAR Dönemsellik gereği izleyen dönemdeki ödemenin ilgili döneme alınması	86.374,41	86.374,41
10	-----31/12/2006----- 302-ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRA BORÇL. MAL. 402-ERTELENMİŞ FİNANSAL KİR. BORÇL. MAL. Dönemsellik gereği izleyen dönemdeki ödemenin ilgili döneme alınması	60.781,99	60.781,99
11	-----31/12/2006----- 730-GENEL ÜRETİM GİDERLERİ 268-BİRİKMİŞ AMORTİSMAN İktisadi kıymetimin amortisman kaydı	30.000,00	30.000,00

333 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği doğrultusunda belirlenen faydalı ömür doğrultusunda anapara tutarı olarak 26 Grubuna kayıtlanan tutar üzerinden amortisman ayrılacaktır. Örneğimizin altı ve onbir nolu yevmiye maddelerinde amortisman işlemi kayıtlanmıştır.

Aynı işlemlerin tekrarlanmaması açısından 2006-2007 ve 2008 yıllarına ait yevmiye maddelerine yer verilmemiştir. Ödeme tablosuna bakılarak bu kayıtlara rahatlıkla ulaşılabilir.

Kiraya Verenin Kayıtları

1	-----Edinme Tarihi-----		
	153-TİCARİ MALLAR	80.000,00	
	191-İNDİRİLECEK KDV	8.000,00	
	102-BANKALAR		88.000,00
	Kiralamaya konu olan iktisadi kıymetin edinilmesi		
2	-----01/01/2005-----		
	120-ALICILAR	86.374,41	
	220-ALICILAR	345.497,64	
	124- KAZANILMAMIŞ FİN. KİRALAMA FAİZ GELİRL		75.000,00
	224- KAZANILMAMIŞ FİN. KİRALAMA FAİZ GELİRL		206.872,05
	600- YURTIÇİ SATIŞLAR		150.000,00
	Finansal Kiralamanın yapılış kaydı		
3	-----01/01/2005-----		
	621-SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ	80.000,00	
	153-TİCARİ MALLAR		80.000,00
	Kiralamanın maliyet kaydı		
4	-----31/12/2005-----		
	102-BANKALAR	87.238,15	
	120-ALICILAR		86.374,41
	391-HESAPLANAN KDV		863,74
	Taksit tutarının tahsili		
5	-----31/12/2005-----		
	124- KAZANILMAMIŞ FİN. KİRALAMA FAİZ GELİRL	75.000,00	
	604-FİNANSAL KİRALAMA FAİZ GELİRİ		75.000,00
	Faiz tutarının gelir kaydı		
6	-----31/12/2005-----		
	120- ALICILAR	86.374,41	
	220-ALICILAR		86.374,41
	Dönemsellik gereği izleyen dönemdeki ödemenin ilgili döneme alınması		

7	-----31/12/2005----- 224- KAZANILMAMIŞ FİN. KİRALAMA FAİZ GELİRLERİ 124- KAZANILMAMIŞ FİN. KİRALAMA FAİZ GELİRLERİ Dönemsellik gereği izleyen dönemdeki ödemenin ilgili döneme alınması	69.312,80	69.312,80
8	-----31/12/2006----- 102-BANKALAR 120-ALICILAR 391-HESAPLANAN KDV Taksit tutarının tahsili	87.238,15	86.374,41 863,74
9	-----31/12/2006----- 124- KAZANILMAMIŞ FİN. KİRALAMA FAİZ GELİRLERİ 604-FİNANSAL KİRALAMA FAİZ GELİRİ Faiz tutarının gelir kaydı	69.312,80	69.312,80
10	-----31/12/2006----- 120- ALICILAR 220-ALICILAR Dönemsellik gereği izleyen dönemdeki ödemenin ilgili döneme alınması	86.374,41	86.374,41
11	-----31/12/2006----- 224- KAZANILMAMIŞ FİN. KİRALAMA FAİZ GELİRLERİ 124- KAZANILMAMIŞ FİN. KİRALAMA FAİZ GELİRLERİ Dönemsellik gereği izleyen dönemdeki ödemenin ilgili döneme alınması	60.781,99	60.781,99

Aynı işlemlerin tekrarlanmaması açısından 2006-2007 ve 2008 yıllarına ait yevmiye maddelerine yer verilmemiştir. Ödeme tablosuna bakılarak bu kayıtlara ulaşılabilir.

5- SONUÇ

İşletmeler faaliyete başlayabilmek, faaliyetlerini devam ettirebilmek, teknolojik gelişimlere uyum sağlayabilmek ve büyümek için sürekli olarak yeni yatırımlara ihtiyaç duymaktadırlar. Ancak yatırımların finansmanının her zaman özsermaye ile karşılanmasının mümkün olmaması sebebi ile yatırımcılar işletmeler açısından daha avantajlı finansman yöntemlerine başvurmuşlardır. İşte bu noktada işletmelerin iktisadi kıymetlerin satın alımında kullandıkları finansman tekniklerine alternatif

olarak ise iktisadi kıymetin mülkiyetine sahip olmak yerine belirli bir süre için, belirli periyotlarda taksitler ödeyerek iktisadi kıymetin tüm kullanım hakkını elde edebileceği kiralama yöntemi yani finansal kiralama işlemleri ortaya çıkmıştır. Finansal kiralama işlemlerinin, yatırımların finanse edilmesi amacı taşıyan ve yatırımcılardan finansal kiralama yoluyla birlikte olası riskleri ve yatırım mallarının finansmanı işini devralan finansman şirketleri tarafından uygulanmaya başlanması, günümüz ekonomik yapılanması içerisinde finansal kiralama tekniğini vazgeçilmez bir alternatif finansman aracı haline getirmiştir.

Finansal Kiralama alanında yapılan son düzenlemelerin, globalleşen ve Avrupa Birliği'ne üyelik sürecinde bulunan ülkemizde finansal kiralama işlemlerine işlerlik kazandırarak yatırımların artmasına yardımcı olacağı tahmin edilmektedir.

KAYNAKÇA

1. Beyanname Düzenleme Kılavuzu-2007, Hesap Uzmanları Derneği Yayınları
2. Erden Kuntalp, Finansal Kiralama Kanununa Göre Finansal Kiralama Tanımı ve Hükümleri, İstanbul: Türkiye Bankalar Birliği Yayınları No: 144, 1988
3. Gözde Zeynep Bengü, Uluslararası Muhasebe Standartları Ve Türk Mevzuatı'nda Finansal Kiralama İşlemleri Ve Muhasebeleştirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul-2007
4. Kıvanç Egemen, Türkiye'de Finansal Kiralama (Leasing) İşlemleri ve Vergilendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale-2007
5. Mehmet Ali Soyalp, "Finansal Kiralama İşlemlerinde Değerleme", Vergi Sorunları, Sayı:207, Aralık 2005
6. Recep Özdemir, "Finansal Kiralama İşlemlerinin Değerlemesi ve Muhasebeleştirilmesi", Vergi Dünyası, Sayı:316, Aralık-2007
7. Serdar Özen, "Finansal Kiralama İşlemlerinde Değerleme", Vergi Raporu, Sayı:99
8. Soru ve Cevaplar, Aralık 2007 Yaklaşım, Sayı:181, Ocak 2008
9. Yrd. Doç. Dr. Tülin Atakan, Araşt.Gör. R.İlker Gökbulut, "Türkiye'de Yapılan Finansal Kiralama İşlemlerine İlişkin Eski ve Yeni Düzenlemelerin Muhasebe Açısından Karşılaştırılması, İncelenmesi ve Uygulamaya Yönelik Örnekleme", Mali Çözüm, Sayı:78, Kasım-Aralık 2006
10. 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu
11. 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu
12. 3226 Sayılı Finansal Kiralama Kanunu
13. 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu
14. 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu
15. Uluslararası Muhasebe Standartları
16. 11 Sıra No'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği
17. 319,333 Sıra No'lu VUK Genel Tebliği
18. www.alomaliye.com